

JESEŇ 2020

K-MAGAZÍN

**MAGAZÍN
KINEKUS**

**PRE VAŠE
POHODOVÉ
ČÍTANIE**

10 Ako využiť babie leto.

6 Ako si vybrať vykurovacie teleso?

8 Prečo je pitie čaju prospešné?

12 Jesenné recepty.

Zohrejte si telo a potešte srdce

A

~~470 €~~
399 €
CENOVÝ TRHÁK

Kachle AMBASADOR E

Štedrý objem výmenníka a hrubý oceľový plášť sú nespornými prednosťami kachlí s keramikým obkladom.

kW	22 kW
↓	17 kW
↓	22 l
↓	105x49x46 cm
↓	118 mm
↓	vrchný
↓	98 kg
%	82 %

203856

A

Kachle FILEX

Klasika s liatinovými presklenými dvierkami Vám dopraje upokojujúci pohľad na oheň.

kW	5 kW
↓	68x44x35 cm
↓	120 mm
↓	zadný
↓	75 kg
%	79 %

2000200

B

~~250 €~~
219 €
CENOVÝ TRHÁK

Kachle ŽAR

Jednoduché a vzhľadovo príjemné kachle. Otvor ohniska má rozmery 24x20 cm.

kW	7 kW
↓	93x48x46 cm
↓	118 mm
↓	vrchný
↓	64 kg
%	65 %

červené 203850   krémové 203851

C

Kachle EKONOMIK LUX

Kachle Vás oslovia liatinovou varnou platňou pre príležitostnú prípravu a ohrev jedla.

kW	7 kW
↓	90x40x46 cm
↓	120 mm
↓	zadný
↓	47 kg
%	63 %

červené 203853
krémové 203855
sivé/antracit 203854

699 €

Krbové kachle BORGHOLM

Štýlové kachle s keramikým obkladom, na ktoré je radosť pozerieť.

kW	7 kW
↓	97x73x37 cm
↓	150 mm
↓	vrchný
↓	105 kg
%	79 %

2000703

A+

Sporák DOMINANT 70

Ak sa Vám zdá presklené šamotové ohnisko, smaltovaný poklop, elegantné madlá a hlboký plech na pečenie v príslušenstve málo, presvedčí Vás jeho kvalita!

kW	6 kW
↓	85x75x60 cm
↓	120 mm
↓	bočný, zadný, vrchný
↓	126 kg
%	76 %

biely 203712   cappuccino 203742

~~700 €~~
599 €
CENOVÝ TRHÁK

A

TEŠÍME SA NA VÁS V NAŠICH PREDAJNIACH A V ĎALŠÍCH STOVKÁCH PREDAJNÍ, KTORÉ ZÁSOUJE VEĽKOOBCHOD KINEKUS

BRATISLAVA 2X • NITRA • PÚCHOV • TREŇČÍN • PRIEVIDZA • ŽILINA • MARTIN • RUŽOMBEROK • POPRAD • PREŠOV • KOŠICE • ŠUMPERK (CZ)

UPOZORNENIE: Dostupnosť niektorých tovarov u jednotlivých predajcov môže byť na objednávku.

Uvedené ceny sú koncové vrátane 20% DPH a sú garantované počas akcie v trvaní od 14. 9. – 10. 10. 2020 alebo do vyčerpania skladových zásob. Zmena cien vyhradená. Použitie obrázkov máu mať ilustračný charakter. Dekorácie nie sú súčasťou výrobku. Prečítané ceny sú bežné ceny u iných predajcov. Ceny v predajni ŠUMPERK (CZ) sa môžu vzhľadom na prepočet líšiť. Za tlačové chyby predajca nezodpovedá. Tovar do tejto akcie zabezpečuje KINEKUS Veľkoobchod. Ak ste nedostali niektorý z akciových tovarov u predajcov, dajte nám to, prosím, vedieť – vo@kinekus.sk alebo 041/555 55 00.

www.kinekus.sk

OBSAH

- 4 **JESEŇ**
Malá veda o jesenných dekoráciách
- 6 **VYKUROVANIE**
Ako si vybrať vykurovacie teleso
- 8 **ZDRAVIE**
Prečo je pitie čaju prospšné?
- 10 **SEZÓNA**
Ako využiť babie leto
- 12 **RECEPTY**
Jesenné recepty
- 14 **NARADIE**
INGCO – pohľad poloprofesionála
- 16 **PREDSTAVUJEME**
Hory pomáhajú utriediť myšlienky
- 17 **ZÁHRADA**
Natieranie stromov vápnom
- 18 **PREDSTAVUJEME**
Vyrábajú násady pre celé Slovensko
- 20 **OKIENKO DO DUŠE**
Keď práca s núdnymi obohacuje
- 22 **DETSKÁ STRANA**
Oblúbená strana pre najmenších
- 23 **TIP NA VÝLET**
Ďalšie historické pamiatky v Malých Karpatoch
- 26 **KRÍŽOVKA**

POPULARITA NEZNÁŠA PRAVDU

K napísaniu tohto úvodníka ma inšpiroval príbeh o živote Jána Krstiteľa. Ján Krstiteľ bol posledným starozákonným prorokom, predchodcom Mesiáša – Ježiša Krista. Už samotný Jánov príchod na svet sprevádzali neobyčajné udalosti. Jeho otec Zachariáš bol kňazom v jeruzalemskom chráme, v ktorom sa mu počas bohoslužby zjavil anjel Gabriel a zvestoval mu, že sa mu narodí syn. Zachariáš vzhľadom na svoj aj manželkin vysoký vek neuveril anjelovým slovám, kvôli čomu hneď onemel. A nemým zostal až do chvíle, kedy potvrdil, že jeho syn sa bude volať Ján aj napriek všetkým židovským zvyklostiam.

Rovnako proti všetkým zvyklostiam sa Ján nestal po otcovi kňazom v chráme, ale odišiel do samoty púšte. Tam sa živil lesnými plodmi a kobyčkami, nosil odev z tavej srsti a stránil sa ľudí. Keď mal 30 rokov, začal na brehu rieky Jordán kázať ľuďom, pričom im veľmi radikálne hovoril o ich nepravostiach a vyzýval ich na pokánie. Napriek svojej priamosti a radikálnosti ho vyhľadávalo množstvo ľudí, ktorí vyznávali svoje hriechy a nechávali sa pokrstiť. K Jánovi prišiel aj samotný Ježiš, aby sa nechal pokrstiť, a tým započal svoje verejné účinkovanie. Vtedy Ján Krstiteľ spoznal v Ježišovi Mesiáša a vzdal mu úctu ako Božiemu Synovi.

V Galilei vládol v tom čase Herodes Antipas, muž oddaný vášňam, ktorý žil s Herodiadou, manželkou svojho stále žijúceho brata Filipa. Ján Krstiteľ mu bez strachu tento hriech vyčítal, a tak ho dal Herodes na žiadosť Herodiady uväzniť. Herodiada mu strojila úklady a chcela ho zabiť, no nemohla, lebo Herodes sa Jána bál. Vedel, že je to muž spravodlivý a svätý, a preto ho chránil. Keď ho počúval, býval vo veľkých rozpakoch, a predsa ho rád počúval. Vhodný deň nadišiel, keď Herodes usporiadal veľkú hostinu pre svojich veľmožov a popredných mužov Galiley. Všetkých mužov očarila svojím tancom Salome, dcéra Herodiady, a to až tak, že sám Herodes jej povedal: „O čokoľvek požiadaš, dám ti to.“ A keď Salome na radu svojej matky požiadala o Jánovu hlavu, kráľ napriek veľkému zármutku nariadil Jána popraviť, aby dodržal svoje slovo. (Mt 14,3-11)

Jánovo správanie nie je také, na aké sme zvyknutí my, ľudia etikety, kompromisov a prispôsobivosti. Na druhej strane, za obrodou spoločnosti či rozvojom civilizácie vždy stáli a stoja ľudia, ktorí sú odlišní od ostatných a neváhajú plávať proti prúdu. Dovolím si tvrdiť, že rovnako je to aj v prípade napredovania firiem.

Človek by mal byť presvedčený o pravde a neváhať pre ňu nielen obetovať svoje pohodlie, ale aj riskovať výsmech či pohrdanie zo strany iných ľudí.

Prispôbovať sa všetkému bez ohľadu na pravdu je začiatok konca. Aj z histórie si pamätáme skôr mená tých, ktorí hlásali pravdu za každých okolností, ako tých, čo chceli byť za každých okolností obľúbení a populárni.

Nie, netreba ľudí odsúdiť, keď vidíme, že nerobia dobre, ale je dôležité im s láskou povedať pravdu a vysvetliť im následky ich konania. V živote platí, že čo dáme, to aj dostaneme, čiže ak by sme len súdili a kritizovali, podobne bude zaobchádzané aj s nami. No ak dáme ľuďom lásku a pravdu, to isté dáme aj sebe.

Tentokrát nebudem prezrádzať, čo vás čaká na nasledujúcich stranách, len vás pozývam, aby ste si našli čas a vychutnali si všetko, čo sme si pre vás pripravili. Ďakujem všetkým kolegom a spolutorcom K-magazínu, ako aj vám, ktorí nás čítate, zasielate spätné väzby, či komentujete. Aj tým dávate našej práci zmysel.

Prajem vám pokojný a požehnaný čas.

Štefan Súkeník

**UŽ dlho hovoríš
o vlastnom víne?
(šťave alebo mušte?)**

**Niekde
treba začať.**

Všetko, čo potrebuješ pre krajší domov a záhradu, nájdeš u nás na jednom mieste.

KiNEKUS®

Lepšia domácnosť aj záhrada.
Ešte dnes.

www.kinekus.sk

MALÁ VEDA O JESENNÝCH DEKORÁCIÁCH AKO SA VYRÁBAJÚ?

Obdobie zberu úrody je spojené s oslavami a sviatkami. Či už ide o tradičné Dožinky, alebo neskôr slávené Vinobranie a ešte neskoršie svätomartinské požehnanie mladého vína. K slávnostiam a sviatkom patria aj dekorácie. Naším zvykom je zdobiť verejné priestory aj príbytky dekoráciami, ktoré zdôrazňujú ročnú dobu. A azda v žiadnom období roka ich nie je toľko, ako práve na jeseň.

Nie je to dané ani tak významom jesene, ako skôr jednoduchým faktom, že dekorácie sú akosi dostupnejšie. Všade sa nachádzajú dozreté plody, klasy, farebné listy a všeličo ďalšie, čo sa dá využiť ako dekoratívny materiál.

Predsa však predajcovia (a medzi nimi aj Kinekus) ponúkajú dekorácie, ktoré verne imitujú tie prírodné. Nie je to tak trochu nosenie dreva do lesa? Určite nie. Predstavte si, ako by naše lesy a záhrady vyzerali, keby sa odrazu všetci vybrali na „lov“ dekorácií. Čosi ako Tatry počas letných prázdnin, keď sa na fotku na Rysoch stál poradovník.

Okrem toho sa pod niekedy až gýčovými tvarmi a farbami dekorácií skrýva zaujímavý kus vedy. A vďaka nej nie sú dekorácie jednorazové. Naopak, sú odolné a šetria prírodu.

Viete napríklad, čo je to MGO keramika, z ktorej sú mnohé dekorácie vyrobené? MGO je tradičná komerčná značka pre oxid horečnatý s chemickou značkou MgO. V priemysle sa táto chemická zlúčenina používa na výrobu keramiky, ktorá musí znášať vysoké teploty – obyčajný človek vidí oxid horečnatý zvyčajne, keď sa pozrie do elektrického ohrievača – keramické články, ktoré oddelujú drôty, sú práve z tohto materiálu. Topí sa totiž až pri 2850 stupňoch Celzia – využiteľný je však „len“ do 2130 stupňov. Nie je to však jediné využitie. Pokiaľ ste si lámali hlavu nad tým, čo si to za biely prášok nanášajú na ruky gymnasti pred cvičením, tak je to on, oxid horečnatý. A ak ste našli potravinu (u nás najčastejšie rôzne sušienky) ktorá má na obale medzi „éčkami“ aj E530, opäť sa jedná o oxid horečnatý. V potravinárstve sa po-

užíva najmä ako regulátor kyslosti. Jedná sa však o neškodné éčko, ktoré nemá stanovenú ani maximálnu dennú dávku a považuje sa za zdroj horčička.

Samozrejme, na výrobu MGO keramiky sa nepoužíva čistý oxid horečnatý, ale kombinácia hrnčiarskeho ílu, vodného skla a nášho oxidu. Ak by sme sa chceli vyjadrovať vedecky, povedali by sme, že vyrobíme zmes kremičitanu hlinitého, kremičitanu sodného a oxidu horečnatého. Tá sama o sebe ešte nie je keramikou – naopak, pri izbovej teplote zostáva ešte dlho tvárnou hmotou. Ale po zohriatí na 200 stupňov sa keramikou rýchlo stane – a to je úžasná výhoda MGO keramiky oproti bežnej hrnčiarskej hline. Tá potrebuje na výpal špecializovanú pec, ktorá dokáže vyvinúť teplotu do 1000 stupňov. A to je už slušný rozdiel a aj kus ekológie.

Keramická tekvica svietnik

Dekorácia tekvica keramická led

Dekorácia svietnik

Kvetináč

Keramická tekvica

Postavička dievča strašiak

Postavička spiaci ježko

Ako si vybrať VYKUROVACIE TELESO

Až príliš mnoho mladých si ako svoje prvé auto kúpi niečo, čo vlastne vôbec nepotrebujú. A tak majú na dvore BMW s motorom objemu tri litre. A až dodatočne rozmýšľajú, že ten motor na každodennej ceste do práce ani riadne nezohrejú a náhradné diely tiež nie sú z najlacnejších.

Podobná situácia môže nastať pri nákupe akéhokoľvek tovaru a vykurovacie zariadenia nie sú výnimkou.

Máme tu preto pre Vás niekoľko rád, ako sa vyhnúť kúpe nesprávneho tovaru a vybrať si ten, ktorý skutočne potrebujete a bude Vám dobre slúžiť.

VYBERTE SI TO, ČO POTREBUJETE

Tak ako si múdry človek vyberá auto podľa svojich požiadaviek a azda aj vkusu, mal by si múdry hospodár vybrať aj kachle či sporák podľa svojich potrieb.

Využití je veľa a rovnako veľa je aj vykurovacích zariadení na pevné palivo. Už dávno je preč doba, keď bol na výber len jeden biely sporák a jedny hnedé kachle. Ďalšou veľkou výhodou je možnosť okamžitého pripojenia. Na rozdiel od krbových vložiek sú kachle okamžite použiteľné. Samozrejme, platí to len u modelov bez tepelného výmenníka.

Možnosť kúriť hneď, bez ďalších stavebných prác, je veľkým plusom. Dnes si môžete vybrať z mnohých typov každého výrobku a medzi nimi ešte z viacerých farebných prevedení.

Ak napríklad plánujete drevom vykurovať len v prechodnom období, keď sú už večery a rána chladné, ale ešte sa stále neoplatí spúšťať vykurovanie do celého domu, zaobstarajte si krbové kachle. Kachlicové obloženie zaisťujú akumuláciu tepla a jeho postupné uvoľňovanie do miestnosti aj počas chladnej noci, pričom nábeh výkonu nie je prudký. Toto je zároveň v súčasnosti najbežnejšie využitie krbových kachlí. Pokiaľ chcete vykúriť chatku či miestnosť na chalupe, kde sa nezdržiavate pravidelne, je lepšie si zaobstaráť celokovový model bez keramického obloženia. Teplo totiž začne naplno vyžarovať do miestnosti podstatne skôr, ako pri modeloch obložených kachlicami. A to sa hodí napríklad v momente, keď docestujete v piatok večer na studenú chalupu. Prípadné kúrenie počas noci môžete vyriešiť priložením špeciálnych brikiet. Tie udržia oheň naozaj celú noc. Pokiaľ chcete vykurovať viacero miestností z jedného miesta, nie je problém, len si musíte zaobstaráť krbové kachle s vodným tepelným výmenníkom. Podobne je to aj so sporákmi. Je možné kúpiť si sporák s kachľovým obložením, ale v ponuke predajcov sú aj modely s plechovým povrchom. V prípade, že na sporáku nechcete len variť, prípadne vykurovať jednu miestnosť, môžete si zaobstaráť model s tepelným

*Krbové kachle BOZEN b
Smaltovaná klasika s priezorom.*

výmenníkom, pomocou ktorého môžete vykurovať radiátor (prípadne i viac radiátorov) vo vedľajšej miestnosti.

NA VÝKONE ZÁLEŽÍ

Výkon kachlí je veľmi dôležitým ukazovateľom, dokonca možno tým najdôležitejším. Štandardom pri kontrole či je výkon kachlí dostatočný, je hodnota 20m³ priestoru na 1kW výkonu vykurovacieho telesa. Samozrejme, existujú aj presnejšie prepočty na základe tepelných strát vykurovaného objektu či miestnosti, ktoré môžete nájsť voľne dostupné na internete. Tak ako je nedostatkom nízky výkon, je chybou používať aj vykurovacie zariadenie s predimenzovaným výkonom. V prvom rade je to otázka ekonomiky. Výkonnejšie telesá sú drahšie – a pre-

Sporák DE LUX R46, zákazníkmi najobľúbenejší sporák

čo platiť za niečo, čo nakoniec nevyužijete? Okrem toho sa bude pri nastavení veľkých krbových kachlí na trvalý nízky výkon trápiť výhrevné teleso a aj komín, ktorý sa bude zbytočne zanášať.

Ak budete chcieť kúriť vo veľkých kachliach naplno, budete sa trápiť vy. Paradoxne, budete sa v zime trápiť prílišným teplom.

NIE LEN KACHLE, ALE AJ KOMÍN

Pri výbere všetkých vykurovacích telies na pevné palivo si treba dať pozor aj na ďalšie detaily.

Dôležitým je napríklad komín. Vykurovacie teleso na pevné palivo nesmie byť zapojené do toho istého komína, ktorý už odvádza spaliny napríklad z plynového kotla. Ak teda máte len jednu komínovú rúru a tá je už obsadená plynovým kotlom, ste v situácii, ako keby ste žiadny komín nemali a položka stavba komína sa nutne musí objaviť vo vašom rozpočte spolu s účtom za krbové kachle. Počítajte však s tým, že máte starší dom a komínov je dostatok. Pre väčšinu krbových kachlí a sporákov môžete využiť komíny s priemerom 15 centimetrov, prípadne staršie murované komíny s rozmerom otvoru 15x15 centimetrov. Komín však musí mať dĺžku minimálne 5 metrov a musí byť vyvedený 65 centimetrov nad hrebeň strechy – so vzdialenosťou komína od hrebeňa táto vzdialenosť mierne klesá.

Rovnako si overte spôsob napojenia telesa na komín a vyberte si vykurovacie teleso s napojením, ktoré Vám vyhovuje (napríklad pravé/lavé prevedenie sporáka).

AJ KONTROLA JE DÔLEŽITÁ

Pece, krbové kachle a sporáky sú zariadenia, v ktorých horí oheň, ktorý je od okolitého priestoru oddelený len pomerne tenkou vrstvou ocele, skla, prípadne keramickej kachlice. Preto je dôležité dodržiavať zásady bezpečnosti.

Tak, ako auto potrebuje absolvovať pravidelne technickú a emisnú kontrolu, potrebujú kontrolu aj vykurovacie telesá a komíny. Vykonávajú ich kominári a kontrolou by každý komín mal prejsť aspoň raz ročne. Samozrejme, čistenie môžete vykonávať sami podľa potreby.

V prvom rade je potrebné mať v poriadku samotné kachle. Nekúriť v nich odpadom, ani mokrým drevom, ktoré môže spôsobiť zadržovanie a následný požiar aj inak zdravého komína. Dôležité

Štýlové kachle BORGHOLM KERAMIK s keramickým obkladom.

je dodržiavať aj dostatočný priestor okolo vykurovacieho telesa. 80 centimetrov pred a 20 centimetrov do strán by nemali byť umiestnené horľavé predmety. Ak umiestňujete kachle či sporák na horľavú podlahu, nezabudnite na nehorľavú podložku. Tá by mala teleso presahovať o 10 centimetrov do strán a 30 centimetrov z predu. Do priestorov, ktoré zostávajú dlhšie bez dozoru (dielne, garáže) si vyberajte radšej kachle bez kachlicového obloženia. Rýchlo vychladnú a popol z nich môžete vymiešať.

NEZABUDNITE NA ĎALŠIE VYBAVENIE

Keď si domov doveziete auto, čoskoro si budete musieť zabezpečiť aj ďalšie vybavenie – metličku na sneh, nejaké tie kvapaliny do ostrekovačov, zimné pneumatiky... S vykurovacími telesami to nie je inak.

Pri nákupe krbových kachlí či sporáka počítajte aj s ďalšími výdavkami. V prvom rade je to dymová rúra a koleno, ale aj sada krbového náradia (alebo aspoň lopatka na popol, plech pod kachle, pevný podpaľovač...

Môže sa toho zdať veľa, ale krbové kachle či sporák na pevné palivo sú stále považované za najekonomickejší aj najekologickejší spôsob vykurovania.

Prečo je pitie čaju prospešné?

Dôvody sú dva. Ten prvý je čisto medicínsky – čaje sú skrátka zdraviu prospešné, už len pre nižší obsah kofeínu oproti káve. Aj keď je kofeínu v čaji menej až o 30–60%, stále má dostatočný účinok. Skôr sa dá povedať, že nie je málo kofeínu v čaji, ale príliš veľa kofeínu v káve. Aj ďalšie účinky čaju vôbec nie sú zanedbateľné.

ZDRAVOTNÉ ÚČINKY ČIERNEHO ČAJU

Pitie obyčajného čierneho čaju znižuje riziko infarktu a celkovo pomáha predchádzať ochoreniam srdca.

Aj v boji proti zubnému kazu je čaj preukázateľne úspešný, dobre pôsobí aj na žalúdok a črevá. Pokiaľ necháme čaj lúhovať dlhšie, zvýšime tak obsah trieslovín vo výluhu a tým zlepšime jeho schopnosť bojovať proti vírusom. Dlhším lúhovaním zároveň zaisťujeme, že čaj nebude obsahovať len kofeín (čo sa deje pri lúhovaní trvajúcim 2-3 minúty), ale jeho účinky budú miernejšie, budú trvať o čosi dlhšie a šálka čaju bude pôsobiť skôr upokojujúco.

Čaj pomáha vyrovnávať hladinu krvného cukru – človek teda nemá tak často pocit „vlčieho hladu“, čo pomáha v boji proti obezite a mnohým ďalším zdravotným komplikáciám, ktoré z nej pochádzajú. Z dôvodu stabilizácie hladiny krvného cukru je čaj vhodný aj ako prevencia v boji proti cukrovke. A samozrejme, čaj má aj dezinfekčné účinky.

OVLÁDNUŤ BEH ČASU

Tým druhým dôvodom obľúbenosti čaju je psychológia. Aby ste si pripravili čaj, potrebujete čas. Čas na pestovanie, zber, úpravu... Ale aj čas na uvarenie vody, vyrobenie výluhu. Potrebujete keramiku, ktorá zvládne udržať v sebe horúcu vodu a dokáže ju aj dlho horúcu udržať.

Kedysi bol čaj nápojom cisárov, kráľov, skrátka vyšších vrstiev. Nápojom tých, ktorí si mohli dovoliť zberačov, sušičov, námorníkov a sluhov, ktorí z lístkov čajovníka vyrobili nápoj.

Bol nápojom pre tých, ktorí si mohli dovoliť doviesť nápoj z druhého konca zeme, ale mali čas vychutnať si ho. Ostatne, hoci v Číne čajové obrady zanikli, v Japonsku si stále môžu turisti vychutnať čaj aj tradičným spôsobom ako niekto, kto zabudne na stres a užíva si svoj čaj. Zatiaľ, čo kávu pije každý, kto sa náhli a potrebuje nakopnutie, aby dobre využil svoj krátky čas, čaj je na tom inak – pijeme ho, keď chceme zažiť chvíľu pokoja. Keď pijeme čaj, máme pocit, že svoj život máme pod kontrolou.

A je úplne jedno, aký čaj si vyberieme. V Číne a v Ázii je všeobecne obľúbený zelený čaj

a to z jednoduchého dôvodu, ktorý sa spája s históriou čaju. Obyčajný sušený čaj je zelený, ale aby prešiel cestu do Európy, musí byť čaj aj fermentovaný. Proces fermentácie z neho urobí náš známy čierny čaj, preto si pod pojmom čaj predstavíme onú sypkú čiernohnedú zmes. Tak k nám bol kedysi dovezený. Samozrejme, v oblasti čaju nie sme odkázaní len na lístky čajovníka. Naša príroda nám počas roka ponúka desiatky možností, ako si vyrobiť "obyčajné" ale aj liečivé čaje z čerstvých či sušených bylín. Najnovšie sa stali obľúbenými dokonca ovocné čaje.

NA ČO SI DAŤ POZOR

Sú však aj prípady, kedy čaj nepôsobí ako liek. Naopak, účinky liekov potláča. Najznámejším čajom s takýmto účinkom je zrejme čaj z ľubovníka bodkovaného. Nebudeme

teraz preberať pravdepodobný mechanizmus účinku. Obmedzíme sa len na krátke rady: Pokiaľ vám lekár predpísal lieky proti migréne, depresii, alebo užívate antikoncepciu v tabletkovej forme, tomuto čaju sa radšej vyhnite. A ak ste pili čaj z ľubovníka, radšej sa nechoďte opaľovať.

Ľubovníkový čaj si určite nedávajte ani v prípade, že sa chystáte na operáciu. Môže totiž ovplyvňovať anestéziu.

To je však jedna z mála výnimiek a zároveň dôkaz o tom, ako moderná veda (napriek všetkým výhradám) dokáže do detailov zmapovať príčiny a následky javov.

Jedno je však isté – čaj je tu tisíce rokov ako overený nápoj a nie je dôvod, aby sme dnes vynechali šálku.

Kanvica z borosilikátového skla do 300 °C

Hrnček z kvalitného skla

Nerezové čajítko s retiazkou

Kanvica na kávu alebo čaj

Čajník mramor vhodný aj na indukciu

Zide sa vám pri vychutnávaní vášho čajového rituálu.

Porcelánový hrnček

Nerezové čajítko s podložkou

Porcelánový džbán 1l

Čajník s hrnčekom

Kanvica Marta z odolného skla

AKO VYUŽIŤ *babie leto*

Práce, ktoré čakajú každého záhradkára a majiteľa domu v jesennom období môžeme rozdeliť na dve veľké skupiny. Prvou sú práce, ktoré súvisia s prípravou hospodárstva na zimu. V prvom rade sa treba postarať o úrodu, ale rovnako je treba postarať sa aj o samotné hospodárstvo – prestrihať kríky či živý plot, pripraviť na zimu trávnik, pohrabať lístie, skontrolovať stav vykurovacej sústavy. Nesmieme zabudnúť ani na to, že jeseň je časom, kedy môžeme nakúpiť a zasadiť nové stromčeky a kry. Či už ozdobné, alebo úžitkové a tým zmeniť záhradu na dlhé obdobie.

Nezaškodí preto možno začať svoje jesenné aktivity od tohto bodu. Uvariť si teplý čaj a pouvažovať, čo by sme v záhrade chceli zmeniť. Možno bude uvažovanie trvať aj dlhšie – ale dá nám šancu, aby sme vo svojich záhradných aktivitách „nenaháňali vlastný chvost“ a robili dlhodobé zmeny s rozumom v hrsti. .

A všetky ďalšie údržbové práce potom môžeme prispôbiť plánu, ktorý sme vymysleli.

PRESÁDZAME A SADÍME

Jeseň je výnimočne vhodná na sadenie a presádzanie. Počasie prechádza do stále chladnejšieho a daždivejšieho – čo rastlinám vyhovuje, pretože si môžu vytvoriť nové korene. Vyhovuje to aj záhradkárom, pretože ušetria námahu a čas na dodatočné polievanie – ostatne, čas na jeseň bude potrebný na množstvo ďalších prác a dni sú už krátke. Sadíme a presádzame preto kry a stromy. Na jeseň sadíme a presádzame kry a stromy. Okrem toho môžeme sadiť a presádzať aj ruže – aj ony majú podstatne väčšiu šancu, ako keby sme ich sadili na jar. Rovnako nezabúdame ani na cibulky narcisov či tulipánov.

STRIHÁME A HRABEME

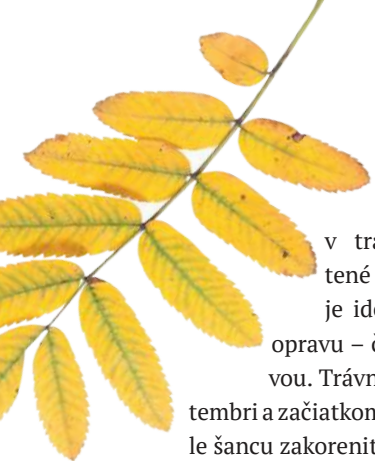
Jeseň je ideálny čas na ostrihávanie okrasných stromov a krov. Na jar má tak či tak každý záhradkár hromadu inej práce. Konkrétne možnosti pre každý druh môžeme zistiť z literatúry, bežné je však skracovanie na $\frac{1}{4}$ pôvodnej dĺžky. V každom prípade ostrihávame všetky odkvitnuté kvety, zlomené konáre a odumreté časti rastlín.

Na jeseň zastrihávame aj živé ploty, ale len listnaté. Postupujeme pri tom opatrne, aby sme nevytvorili prázdne miesta, ktoré by následne celú zimu vyzerali ako zanedbané a nerobili by nám dobrú reklamu.

Ak necháme hromadu odpílených konárov v záhrade čo len jednu noc, radšej odlojme pokušenie na mieste ju zapáliť, aby sme sa jej zbavili, pretože takéto miesta najmä na jeseň vyhladáávajú ježkovia, ktorí pod nimi nachádzajú úkryt.

TRÁVNIK

Na jeseň už trávnik rastie rozhodne pomalšie ako na jar či v lete. Neznamená to však, že starostlivosť oň môžeme zanedbať. V každom prípade ju ale musíme zmeniť.

Pokiaľ máme v trávniku nezarasené "diery", na jeseň je ideálny čas na ich opravu – čiže obsiatie trávou. Trávnik zasiaty v septembri a začiatkom októbra má stále šancu zakoreniť.

Koncom októbra zvyčajne kosíme trávnik posledný krát. Nekosíme však nakrátko, určite nie menej ako na 5 centimetrov. Tráva potrebuje väčšiu dĺžku, aby pri menšom slnečnom svite mohla dostatočne fotosyntetizovať. Trávnik môžeme v prípade potreby zbaviť machu vertikulovaním. Na jeseň už trávnik nehnojíme dusíkatými hnojivami, aby sme nepodporovali zbytočný bujný rast v tomto období. Môžeme použiť špeciálne hnojivá s nízkym obsahom dusíka a vyšším obsahom draslíka.

Samozrejmosťou je odstraňovanie popadaných listov z trávniku.

Ak by ste listy ponechali ležať, podporíte rast húb a plesní, tráva uhynie a vytvorí sa hnedé flaky – tie však už pohrabaním odstrániť nepôjde.

LOVÍME SLIZOVCE

Jesenné mesiace môžeme využiť na zníženie populácie slizovca iberského. V záhrade umiestnime špeciálne pasce v tvare domčeka, alebo aspoň drevené dosky, škridly či kamene. Každé ráno potom z nich zbierame slizovce, ktoré pod nimi hľadali v noci úkryt. Likvidujeme aj nakladené vajíčka, ak ich nájdeme. Každý slizovec ulovený na jeseň znamená minimálne o desiatky menej slizovcov v budúcom roku.

ZÁVEREČNÉ PRÍPRAVY NA ZIMU

Ešte pred príchodom mrazov zo zeleninových záhonov odstránime burinu a porýľujeme či poorieme. Letničky tiež odstránime zo záhonov. Cibulky letných cibuľovín vykopeme a uložíme ich na miesto, kde bezpečne prečkajú zimu – napríklad do pivnice.

Do bezpečia uložíme aj všetky rastliny, ktoré by zimu v našich zemepisných šírkach neprežili. Muškáty ukladáme dovnútra zvyčajne na prelome októbra a novembra. Neriadime sa však kalendárom, ale teplomerom. Mráz by určite v zdraví neprežili. Preto z nich odstránime kvety a poškodené listy a necháme ich prezimovať vo svetlej miestnosti s teplotou okolo 10°C. Samozrejme, počas zimy ich nezabudneme polievať.

Ruže a ďalšie rastliny, ktoré síce môžu zostať vonku, ale sú citlivé na extrémne nízke teploty zakryjeme čečinou, vyhrabaným listím, alebo obalíme do bublinkovej fólie.

Nezabudnime vypustiť zo zavlažovacích systémov vodu. Nezabudnime, že je potrebné vypustiť vodu aj zo všetkých ventilov, ktoré zostávajú vystavené mrazu. Tiež čerpadlá, ktoré zostávajú vonku (resp. na miestach, kde budú klesať teploty pod nulu) je treba dôkladne vypustiť. Nezabudnime ani na čerpadlá v jazierkach!

STROJE POTREBUJÚ SVOJE

Kosačky a všetku ďalšiu motorizovanú záhradnú techniku očistíme najskôr nahrubo mechanicky a za pekného slnečného počasia

Samozrejmosťou je odstraňovanie popadaných listov z trávniku. Ak by ste listy ponechali ležať, podporíte rast húb a plesní, tráva uhynie a vytvorí sa hnedé flaky.

ich môžeme aj opláchnuť vodou a nechať vysušiť.

V kosačke vymeníme olej a sviečku, pokiaľ sme to neurobili počas sezóny. Ak tento úkon neovládame sami, využijeme služby servisu. Je rozumné to urobiť na jeseň, pretože na jar budú servisy preplnené. Do nádrží strojov so spaľovacími motormi môžeme doplniť aditíva. Ak nebudeme v zime používať reťazovú pílu, vylejeme z jej nádrže olej. Naopak, do oleja môžeme namočiť reťaz, aby sme predišli korózii. Olejom môžeme po dôkladnom vyčistení ošetriť všetky čepele na náradí, ktoré v zime nebudeme používať.

September a október sú zároveň poslednou šancou, kedy môžeme drevo na zimu pripraviť v relatívnom luxuse pekného počasia. To isté platí o dokončovaní všetkých betónovacích a murovacích (skrátka mokrých) stavebných procesov.

Samozrejme, nemali by sme zabudnúť ani na kontrolu vykurovacích zariadení a komína. Po jesenných prácach začína pre záhradkára obdobie pokoja, ktoré môže využiť na oddych, štúdium a prípravu novej sezóny. Tá začne už čoskoro.

Zide sa Vám

Záhradný vozík

Švédske Hrable

Rýľ špicatý profi

Prepravka na zeleninu

Záhradné nožnice

Pasca na slimáky

JESENNÉ RECEPTY

V dňoch jesene sa priam ponúkajú jedlá, ktoré si počas iných častí roka môžeme vychutnať len ťažko, alebo len sprostredkovane. A uznajte, nie je to úplne ono, ak vyberieme zavárané či mrazené hríby a snažíme sa z nich vytvoriť ten úžasný koncert vône a chuti, ktorý ponúkajú čerstvé huby.

Ako prvý recept ponúkame v tomto čísle sezónnu variáciu na klasické jednoduché a aromatické špagety aglio e olio (špagety s cesnakom a olejom). Okrem toho, že je tento recept jednoduchý, je aj rýchly. Kto ho bude pripravovať dlhšie ako 25 minút, mal by sa vážne zamyslieť nad svojimi kuchárskymi schopnosťami.

Špagety s hubami a slaninkou

SUROVINY

- ☞ 150 gramov húb (ideálne dubákov, ale vhodný je akýkoľvek tvrdý a aromatický druh húb, čiže hríby, kozáky, suchohríby...)
- ☞ 150 gramov slaniny (môžeme použiť aj schwarzwaldskú šunku, alebo iné aromatické tukové obaly ošípaných)

- ☞ 1 balenie špagiet
- ☞ 4 strúčiky cesnaku
- ☞ petržlenová vňať
- ☞ čierne korenie (mleté, alebo si ho pripravíme v mlynčeku)
- ☞ soľ
- ☞ olivový olej

POSTUP

- Do hrnca dáme v osolenej vode s pár kvapkami oleja variť špagety.
- Na väčšej panvici zohrejeme olej s nakrájaným cesnakom.
- Pridáme nakrájanú slaninku.
- Pridáme nakrájané hríby. Kúsky veľké 2x2x2 centimetre sú úplne v poriadku. Našou snahou je, aby boli hríby skôr opražené, ako udusené, preto stále miešame.
- Podľa potreby pridávame olej. Huby sú porózne a spotreba oleja vie prekvapiť. Pridáme aj čierne korenie.
- Scedíme špagety.
- Do hrňového základu pridáme nadrobno pokrúpanú petržlenovú vňať a ešte chvíľu opražíme.
- Do panvice so základom nasypeme špagety, zmes premiešame a ešte mierne opražíme. Hotovo.

Jedlo je vďaka hubám dostatočne aromatické a vďaka slanine a oleju dostatočne kalorické. Hoci sa do tradičných špagiet s cesnakom a olejom pridáva aj parmezán, v tejto kombinácii ho už radšej vynecháme.

Jablkový koláč

Už vidím tie prevrátené očné bielka... Jablkový koláč na trojmiliónty spôsob...

Čaro jablka je práve v tom, že hoci sú našim najrozšírenejším a tým pádom zároveň najobvyčajnejším ovocím, stále sa s nimi dá čarovať a nepotrebujeme k tomu ani pol supermarketu – na prípravu sladučkého koláča vystačíme so základnými surovinami. Tentokrát si totiž upečieme jablkový koláč typu tart.

SUROVINY

- 🍏 500 gramov jablka
- 🍏 1 balené lístkové cesto
- 🍏 200 g kryštálového cukru
- 🍏 mletá škoricca
- 🍏 voda
- 🍏 80 g masla

POSTUP

- V kastróliku skaramelizujeme cukor so štampríkom vody.
- Pridáme maslo, zmiešame a prelejeme do koláčovej formy.
- Jablká ošúpeme, zbavíme jadrovníkov a nakrájame na osminky.
- Poukladáme na karamel a poprášime škoricou.
- Cestom pokryjeme jablká. Kde treba, cesto samozrejme odrežeme. Okraje cesta zatlačíme. Cesto na niekoľkých miestach prepichneme, aby sa pri pečení nenadúvalo.
- Pečieme v rúre asi pol hodinu pri 180 °C.
- Koláč vyberieme, necháme chvíľu vychladnúť a vyklopíme na servírovací podnos. Môžeme ozdobiť šľahačkou alebo zmrzlinou. Ideálne bude, ak ho budeme podávať ešte teplý.

Zide sa Vám

Panvica

Prútený košík

Vreckový nožik RYBKA

Forma ovocný koláč

Tortový nož DELFÍN

Okrúhly podnos

POHLAD POLOPROFESIONÁLA

Značka náradia INGCO (čítaj INKO) vstúpila na slovenský trh pred pár mesiacmi. Vstup nesprevádzali fanfáry. Sám výrobca priznáva, že nechce budovať vlastné obchodné zastúpenia v celom svete, ale spolieha sa na miestnych predajcov. A medzi nich patrí aj Kinekus, ktorý aktuálne ponúka pre malo- aj veľkoobchodných zákazníkov čosi vyše stovky položiek – sekery, kladivá, kliešte, ale aj sofistikovanejšie náradie ako pílkly či metre a aj celé sady náradia.

Značka o sebe hovorí, že ponúka kvalitu porovnateľnú so zabehnutými výrobcami náradia pre profesionálov.

Vybrali sme zo sortimentu tohto výrobcu niekoľko druhov náradia, ktoré môžu byť zaujímavé pre domácich majstrov, aby sme sa na ne pozreli podrobnejšie a zistili, či sa snaha výrobcu o cenovo dostupné náradie v profi kvalite stretáva s úspechom.

GOLA SADA ¼"

45 dielna sada, ktorej jadrom je ¼ palcová račna, sa dodáva v praktickom kufríku, ktorý chválime za dizajn aj konštrukciu uzatvárania. Okrem račne v kufríku nájdete kľbový spoj, dve ¼ palcové predĺžovacie tyčky, jednu flexibilnú predĺžovaciu tyč (a je veru riadne tuhá (čo sa isto osvedčí pri vyššom zaťažení) a T-tyč. Bohatý je aj výber orechov – začínajú už pri priemere 4 milimetre a končia priemerom 14 milimetrov. Spracovanie, resp. povrchová úprava orechov síce miestami pôsobí príliš lacno, ale určite chválime sadu za 4,5 a 5,5 milimetrový orech. Výrobca si pochvalu zaslúži aj za spracovanie vnútra orechov – uhly vnútorného šesťhranu sú spracované do kónusov, aby sa eliminovalo pnutie. To umožňuje použiť celkovo menej materiálu

po obvode a zaisť tak prístup aj k horšie prístupným skrutkám.

Prijemne pôsobia aj bity, ktoré je možné používať so samostatným nástavcom. Výber je bohatý – šesťhrany (imbus 1,5 nie je zďaleka štandardom ani v podstatne drahších sadách), krížové bity PZ aj PH, torxy...

Ako malý bonus sa v sade nachádzajú aj štyri obyčajné imbusové kľúče tvaru písmena L. Jediným na prvý pohľad slabým bodom celej sady je rukoväť skrutkovača, ktorá pôsobí príliš lacno – hoci objem materiálu jej nikto uprieť nemôže a aj v ruke sedí dobre. A navyše sa na jej konci nachádza drážka pre nasadenie račne – celý skrutkovač sa potom môže použiť ako ďalší predĺžovací nástavec. Veľmi šikovné!

SADA DLÁT

Dláta na drevo sú ďalším náradím, ktoré by nemalo chýbať vo výbave domáceho majstra. V sade od INGCO sa nachádzajú štyri (šírka 6mm–¼", 12mm–½", 19mm–¾" a 25mm–1"). Pre zvládnutie základných prác s drevom, ako napríklad dopasovanie hranolov do pergoly, či vyrobenie dlabu by mali stačiť. Čo však materiál? V prvom rade treba povedať, že je ho dosť. Doslova veľa. Celá sada váži totiž 960 gramov, čo je v súčasnosti už naozaj prekvapujúca hmotnosť. Človek pracujúci s dlátami nemusí mať strach udrieť po ich ergonomicky tvarovanej rúčke kovovým či dreveným kladivom. Opak rúčky je totiž krytý oceľou.

Ostrie je už od výroby honované a celá čepeľ pokrytá solídnu vrstvou oleja. Do slaného roztoku sme ju nenamáčali, ani netestovali meračom tvrdosti, ale je to solídna oceľ.

V dodávke od výrobcu sú dláta ostré, ale nie dokonale ostré (to je ostatne štandard). Ručným dobrúsením sa dá dosiahnuť skutočne excelentná ostrosť – až do úrovne, keď sa dá dláto použiť ako žiletka.

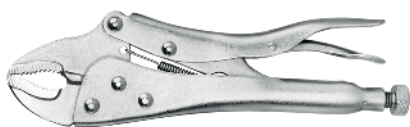
PRACOVNÝ NŮŽ

Ďalším masívnym kusom náradia je pracovný nôž s vymeniteľnými čepeľami. Nie, čepeľ nie je lámacia, za to je však možné po zatupení čepeľ obrátiť a použiť jej zatiaľ ostrú časť. Ďalších päť náhradných čepeľí sa skrýva vo vnútri rúčky. Dostať sa k nim chce trochu cviku, ale je to len daň za bezpečnosť.

Na druhej strane výmena čepele prebehne po stlačení žltého tlačítka na boku noža rýchlo a bezproblémovo.

Výsuv čepele je riešený tlačidlom na chrbte rúčky noža. Dráhy sú krátke a výsuv aj aretácia isté. Čepeľ je možné vysunúť do troch dĺžok, pričom aj vo štvrtej polohe je možné vďaka drážke nôž používať napríklad na bezpečné otváranie balíkov či rezanie šnúr. Hrot čepele je pri tejto polohe úplne skrytý a reže len čepeľ skrytá v hlboknej drážke.

Ako sme už spomenuli, nôž je masívny a určite ho nebudete hľadať, keď sa stratí v pracovnom oblečení – jeho hmotnosť je viac ako dostatočná, aby ste vždy vedeli, kde je. Ďalšou výhodou masívnosti noža je možnosť používať a ovládať ho bez problémov aj s pracovnými rukavicami.

RÝCHLOPÍNACIE KLIESTE

INGCO ponúka dva typy rýchlopínacích klieští. Obe majú zhodnú dĺžku a na prvý pohľad takmer nerozoznate jedny od druhých. Jediný rozdiel, ktorý ich rozlišuje, je tvar upínacích čelustí. Na jedných sú čeluste rovné, na druhých oblúkovito zakrivené.

Oba typy čelustí sú vyrobené z vysoko odolnej chrómvanádieovej ocele, čo je zároveň najväčší triumf týchto klieští. Do upínaného materiálu sa priam zahryznú.

Od iných rýchlopínáčiek sa kliešte INGCO líšia pohybom mechanizmu uvoľňovacej páky. Zatiaľ, čo je zvyčajné zatlačiť páku pre odretovanie klieští nahor (a preto je aj spodná rúčka kratšia) u klieští INGCO je to naopak – čeluste sa uvoľňujú zatlačením páky smerom nadol. Nie je to vyslovene chyba, ale pri častom manipulovaní s viacerými druhmi klieští to môže byť pekne otravné. Ak však používate rýchlopínacie kliešte často a pravidelne, je to zároveň dobrý dôvod kúpiť viac kusov klieští INGCO. Materiál je trvanlivý a mechanizmus presný. Nič viac od klieští nechceme.

RAČŇOVÝ SKRUTKOVAC

Sada račňového skrutkovača s viac ako 50-timi dielmi príslušenstva je ďalším tipom na dobrú kúpu.

Už len samotná krabička je veľmi slušný kus dizajnu. Je možné mať ju uloženú v šuflíku či na pracovnom stole naležato. Po jednoduchom vysunutí závesnej časti je možné rovnako dobre mať túto sadu zavesenú na stene. Pri rozbaľovaní a prvom otváraní krabičky si treba dať pozor – z bezpečnostných dôvodov je okrem západky uzavretá aj plastovou sťahovacou „zip“ páskou. Tá je však čierna rovnako, ako spodný diel krabičky a treba chvíľu hľadať, čo krabičku drží zavretú. Uvítali by sme signálnu farbu.

Samotná sada je vlastne sadou dvojitou. Obsahuje totiž račňový skrutkovač s 21 zubami

(samozrejmosť je pravo/ľavý chod a aretácia vo fixnej polohe). K tomuto skrutkovaču v sade patria predlžovací nástavec a sada bitov (ploché, krížové PZ aj PH), torxy a šesťhrany), ale aj ¼-palcový nástavec a 9 orechov s rozmermi 4 až 12 milimetrov. Ak sme pri gola sade mali výhrady k spracovaniu orechov, v tejto sade výhrady nemáme. Fakticky druhú sadu tvorí mikroskrutkovač s predlžovacím nástavcom a sadou vlastných bitov. Opäť sa jedná o ploché, krížové, torx a šesťhranné bity. Vďaka šírke drieku 4 milimetre je možné použiť ich v kombinácii s račňovým skrutkovačom za predpokladu, že použijete orech s priemerom 4 milimetre. Treba však pracovať opatrne – orech samozrejme nemá zariadenie na uchytienie bitu a pri prevrátení smerom nadol bit vypadne.

NITOVACIE KLIESTE

INGCO nitovacie kliešte sa dodávajú v dvoch rozmeroch – 10" a 10,5". Už menší rozmer je doslova mohutný a dvojnásobne to platí o väčších z dvojice. Povrchová úprava je doslova exkluzívna a brúsený nápis INGCO dáva na známosť, že tieto kliešte vydržia naozaj veľa – nejedná sa totiž o nejaký ľahký výlisok z plechu, ale o masu kovu. Masívne plastové rúčky dojem mohutnosti len dotvárajú. Kliešte je možné využiť na nity priemeru 2,4; 3,2; 4 a 4,8 milimetra.

SADA SKRUTKOVACŮV

Ak na materiáli záleží pri takom jednoduchom náradí, akým sú kliešte, o to viac na ňom záleží pri ešte jednoduchšom náradí – skrutkovačoch. INGCO ponúka viacero sád skrutkovačov, ale skrutkovače je samozrejme možné zakúpiť aj jednotlivo.

Táto konkrétna sada sa skladá zo šiestich základných skrutkovačov, ktoré by nemali chýbať

v žiadnej dielni. Konkrétne sú to ploché skrutkovače rozmerov SL6,5x150 mm, SL5,5x100 mm a SL5,5x75 mm a krížové skrutkovače rozmerov PH2x6x150 mm, PH1x5x100mm a PH1x5x75 mm. Skrutkovače sú vyrobené z chrómvanádieovej ocele a samozrejmosťou sú magnetické hroty. Rukoväte skrutkovačov sú plastové, pre lepší úchop pokryté gumou. Skrutkovače je možné zavesiť. V prípade, že skrutkovače skladujete tak, že nevidíte ich hrot, iste oceníte, že na zadnej strane rukoväte je označený tak tvar, ako aj presný rozmer skrutkovača. Je tak možné nakupovať všetky skrutkovače od jedného výrobcu bez toho, aby došlo k zámene. Mnohí majstri totiž svoje skrutkovače rozoznávajú skôr podľa tvaru a farby rukoväte. V tomto prípade táto starosť odpadá.

PREREZÁVACIA PÍLA

Máloktoľ ktorý nástroj je tak veľmi závislý od kombinácie dobrého materiálu a jeho dobrého spracovania, ako píla. V tomto prípade síce prerezávací, ale ostatné píly od INGCO sú rovnako kvalitné. Píla totiž musí byť dostatočne pevná, aby zvládla tlaky pri pílení, zároveň by však materiál píly nemal byť príliš tvrdý, aby malo zmysel brúsenie a najmä „šrangovanie“, čiže rozvod zubov píly na jednu či druhú stranu.

Pri prerezávacej píle odpadá komplikácia so správnym nakombinovaním tenkosti a odolnosti pílového listu – píla sa totiž ťahá k sebe – nie je teda natoľko náchylná na poškodenie stlačením a ohybom. Pílový list je tak či tak relatívne krátky, aby sa pri transporte mohol schovať do rúčky píly. Samotné sklápanie je pri píle INGCO vyriešené tlačidlom na chrbte rukoväte. Aby boli pri sklápaní chránené prsty, pílový list „zabrzdí“ v polohe tesne nad nimi. Šikové riešenie, ktoré isto mnohým zachráni celistvosť kože na prstoch. Pílový list je vybrúsený do 7 zubov na palec dĺžky, pričom zuby sú brúsené na tri brity – čisto prerezávací tvar, ktorý sa do konára doslova zahryzne.

Rovnako ako pri ostatných výrobkoch chválime plastovú rukoväť s pogumovaným miestom úchopu. Tvar rukoväte zaručuje, nielen pevný úchop, ale aj ochranu ruky pri jej prípadnom pokľznutí.

HORY pomáhajú utriediť myšlienky

S Luciou Štangovou sme sa stretli v predajni Kinekus v Prievidzi, kde je zamestnaná už desiaty rok. Je to dynamická žena, ktorá má množstvo záľub, vyžadujúcich si aktívny pohyb. Aké sú to? Čítajte ďalej, dozviete sa viac... :-)

Na úvod naša tradičná otázka. Odkiaľ pochádzate a kde ste doma?

Som z Malej Lehôtky, čo je dedinka hneď pri Prievidzi. Bývam tam stále, prežila som tam zatiaľ celý život.

V Handlovej som absolvovala aj ZŠ obchodu a služieb, odbor TAP/TEP (technicko-administratívne práce / technicko-ekonomické práce) – čo je prakticky práca s počítačom a sekretárska práca. Ale sekretárka, ktorá vie, ako sa zvára ocelové potrubie a má z toho skúšky.

Ako ste sa dostali k práci pre Kinekus?

Hneď po ukončení školy som sa zamestnala v miestnej predajni Tempo Kondela, odkiaľ som šla na materskú dovolenku. Po štyroch rokoch materskej som si na úrade práce podala životopis a ozvali sa mi od franšízového partnera spoločnosti Kinekus, ktorý práve pripravoval otvorenie prevádzky v Prievidzi. V Kinekuse teda pracujem od jeho začiatkov v Prievidzi, čo bolo oficiálne 2. novembra 2010 – ale neoficiálne to bolo ešte predtým. Ako všetci zamestnanci nových predajní sme totiž absolvovali škole-

nia v Žiline a pripravovali sme predajňu na otvorenie.

Na akej pozícii pracujete?

Do Kinekusu som nastúpila ako reklamantka a myslela som si, že na tej pozícii dlho nevydržím. Pracovala som totiž na nej aj v predchádzajúcej práci a práca s nespokojnými

zákazníkmi nebola moja šálka kávy. Ale napokon som na vlastné prekvapenie vydržala a postupne som sa naučila nové činnosti – prácu s pokladničným systémom, príjem a výdaj zo skladu, atď. Posledné dva roky robím vedúcu zmeny.

Na začiatku to bolo, ako som už spomenula „zaujímavé“, ale som tu už desať rokov a pri-

šla som na to, že ma naplňa práca, v ktorej môžem ľuďom pomôcť a poradiť. Zvlášť, keď mám dobrých kolegov a v práci je aj zábava.

A ako vyzerá váš život po práci?

Mám veľmi rada turistiku a lezenie. Milujem hory. Pomáhajú mi utriediť myšlienky. Lezieme po „skalkách“, čiže technické lezenie napríklad na Hrádku alebo Salamadre, ale podnikáme s manželom Martinom a synmi Kristiánom (14) a Markusom (7) aj vysokohorské túry. Boli sme na ferrate v Alpách, vyliezli sme klasickou cestou na Lomnický štít. Veľmi rada chodím na Klak, čo je už pre mňa príjemná prechádzka.

Mladšieho syna baví turistika, staršieho skôr lezenie.

Keď nie sme na horách, trávim čas v záhrade – so šálkou kávy. (smiech) Spolu s mamou sa staráme o kvety, skalku a vyrábame rôzne dekorácie. Okrasná záhrada a kvety sú totiž aj jej veľkou záľubou. Mojou treťou záľubou je fotografovanie. Najskôr to boli snímky prírody a hôr, ktoré som nafotila počas túr. Ne-skôr som prešla aj k foteniu portrétov.

Natieranie stromov vápnom

Mnohí začínajúci ovocinári sa často čudujú praxi starých ovocinárov. Jedným z takých naoko podivných zvykov je prax natierania kmeňov a konárov stromov akýmsi bielym náterom. Mnohí toto počínanie považujú len za akúsi ozdobu – za znak, ktorým sa chcú fajnovní ovocinári odlišiť od tých „obyčajných“. Ale je to naozaj tak? Je natieranie kmeňov len akousi ozdobou alebo sa jedná o veľmi užitočnú činnosť, ktorá pomáha stromom?

V prvom rade si povedzme, čím sa to vlastne stromy natierajú. Jedná sa o vápno, presnejšie riedené vápenné mlieko. Možno by podobnú službu zvládli aj moderné chemické prípravky, ale nič neprekoná v pomere cena/výkon obyčajné hasené vápno rozriedené vodou – tento prípravok totiž pôsobí dezinfekčne, je v prírode plne odbúrateľný a jeho nepoužitý zvyšky sa dajú použiť ako hnojivo. A jeho cene naozaj nemôže nič konkurovať.

AKO TO CELÉ FUNGUJE

Vápenný náter má niekoľko funkcií, ktoré sa navzájom dopĺňajú. Biela farba odráža slnečné lúče. Počas zimného obdobia preto nedochádza k zahrievaniu kmeňov ovocných stromov a ich následnému prudkému ochladnutiu po západe slnka. Toto prudké ochladnutie spôsobuje tvorbu mrazových trhlín. Tie oslabujú nosné štruktúry stromu a poškodzujú tak jeho odolnosť ako celku. Okrem toho sú tieto trhliny vstupnou bránou pre napadnutie hubovými chorobami. Náter teda nefunguje ako izolant, len ako štít proti svetlu. Zároveň však nijakým spôsobom neovplyvňuje fungovanie stromu počas vegetácie. Ostatne, náter vydrží neporušený v našich klimatických podmienkach približne štyri mesiace. Ak teda začnete s natieraním v októbri (ani v novembri nie je neskoro), do jari možno bude čiastočne zmytý a opadaný – svoju funkciu ochrany pred mrazom už splnil. Prípadne

ho môžete v januári či februári za vhodného počasia obnoviť.

Očistená a natretá kôra je okrem húb chránená aj pred machmi a lišajníkmi – tie sa hojne vyskytujú najmä na starších stromoch. Natierať môžete smelo všetky ovocné stromy, ale aj okrasné dreviny. Ak sa pýtate, ktoré časti má zmysel natierať, tak sú to všetky.

NATIERAME

Náš podnadpis je trochu zavádzajúci, pretože podobne, ako pri mnohých ďalších prácach s farbou je natieranie až tým posledným ohnivkom reťaze. Najskôr si musíme pripraviť podklad. Našťastie, pri ovocných stromoch je to pomerne jednoduché. Stačí drôtenou kefou či špachtľou odstrániť z kmeňa starú kôru (borku) a je hotovo. Následne si nariedte vápenný roztok. Samozrejme, môžete si ho kúpiť aj hotový – ten zvyčajne stačí rozmiešať. Niekedy ho treba doladiť. Ak je príliš hustý, dolejte obyčajnú vodu. Postupujte uvážlivo – ak nalejete príliš, bude roztok slabo kryť a zbytočne sa narobíte.

Na natieranie si vyberajte pekné jesenné dni, aby vápno čo najskôr preschlo. Teplota nad bodom mrazu je samozrejmosťou.

Natierať sa oplatí kmene stromov a konáre hrubšie ako 10 centimetrov. Samozrejme, toto platí pri stromoch s nízkymi kmeňmi. Do koruny 15 metrov vysokého orecha nikto

s kýblom vápna liezť nemusí. Minimálna rozumná výška náteru je meter.

Vápnom je dráždivé, preto nezabudnime pri natieraní na ochranné pomôcky. Určite použite rukavice a ochranné okuliare. Pripravte si aj sadu staršieho oblečenia, za ktorým Vám nebude ľúto. Najmä ak sa chystáte natierať viacero stromov.

Zide sa Vám

Ocelový kartáč

Rukavice

Ochranné okuliare

Vedro maliarske

Murárska štetka

V istý príjemný prázdninový deň sme sa vybrali na Považie, kde na polceste medzi Trenčínom a Považskou Bystricou leží obec Košeca. A nešli sme len tak – málokto to vie, ale možno väčšina Slovákov drží pri práci na poli, v lese či záhrade rúčky a násady, ktoré vznikli v Košeci. Konkrétne vo firme manželov Šulekocov.

Vyrábajú násady pre celé Slovensko

Firmu možno treba trochu hľadať, ale kto vie, čo hľadá, spozná ju hneď. Na dvore totiž čakajú na spracovanie naukladané buky a jasene, ktoré sa časom premenia na rúčky.

Manželia Jozef a Daniela Šulekocvi nás privítali v podkroví kedysi hospodárskeho stavania, ktoré sa premenilo na dielňu a podkrovie samotné na kanceláriu. Nakoniec sme v rozhovore strávili viac ako hodinu a bolo sa o čom baviť.

Ako ste sa dostali k práci s drevom?

S drevom pracoval už môj starý otec – bol kolárom. Po “Vítaznom februári” však prišiel o celé živobytie – stroje, ktoré nakúpil zo Švajčiarska mu komunisti jednoducho zhabali – a čo nevedeli rozobrať a odviezť, to rozbili – tak skončila napríklad pásová píla s dreveným rámom. Túto tragédiu môj starý otec neprežil. Rodine zo strojov zostal len jeden skrytý kolovrátkový sústruh. Na tom neskôr môj otec vyrábala prvé rúčky na lopaty z lieskového dreva. Boli pružné, ale pevné a dalo sa na nich čo-to privyrobiť. Tejto práci sa od neho naučil aj ja.

Dalo sa za socializmu oficiálne podnikáť?

Tri roky som vyrábala aj za socializmu. Pravda, vtedy človek nemohol súkromne podnikáť. Pracoval som v podniku ZŤS (Závody ťažkého strojárstva) a popri tejto práci začal vyrábať spomenuté násady. A aby som ich mohol aj oficiálne predávať, muselo byť toto podnikanie popri zamestnaní evidované ako pridružená výroba. „Zamestnaná“ bola celá rodina, napríklad sme spoločne chodili po chotári hľadať a zbierať vhodné lieskové drevo.

Prevzal som aj niektoré staré výrobné techniky – napríklad pretláčanie zubov na dre-

vené hrable cez otvor v oceľovej platni. Dosiahlo sa tak rýchlo a jednoducho potrebné zjednotenie priemerov zubov.

A ako vznikla firma?

Vo februári 1992, keď mali ZŤS všetku slávu už za sebou a prepúšťali, mal som už kam ísť. Spolu s manželkou a pár zamestnancami sme menili postupne malú dielňu na slušne vybavenú firmu na kompletne spracovanie dreva.

Stabilným pracovníkom je napríklad pán Ľuboš Palček. Prišiel k nám hneď po skončení strednej školy a zostal dodnes – už 25 rokov. Je to ideálny pracovník – pracovitý, lojálny a páli mu to – je možné mu zveriť aj zložité pracovné úlohy. Je mojou pravou rukou.

Podnikanie nikdy nejde úplne ideálne. Čo potrápilo či trápi Vás?

Typické slovenské neduhy – nepílili by sme si napríklad vlastné fošne, keby sa dalo spoľahnúť na to, že dodávateľ si z vybraných

kmeňov tie najlepšie fošne nenechá pre seba a nedodá len tie podradnejšie s dodatkom „veď je to len na rúčky“. Stalo sa to dokonca aj vtedy, keď sme na pľenie osobne dohliadali na píle. V poslednom období sa pridáva aj nedostatok pracovnej sily, resp. jej príliš vysoká cena. Spoľahlivého zamestnanca, ktorému ide robota od ruky je čoraz problematickejšie nájsť.

Ako to dnes vyzerá v dielni?

Dnes už máme asi 40 strojov a množstvo pomocného náradia. Vďaka nim zvládneme vo vlastnej réžii celý výrobný proces, na začiatku ktorého je kmeň stromu (najčastejšie buk, ale aj jaseň) a na konci je rúčka osadená v sekere. Kmene sa na pásovej píle rozpíliť na fošne a tie sušia najskôr na vzduchu a potom v sušičke. Ďalšími často používanými strojmi sú prerezávací píla, frézy a brúsky, ktoré dávajú drevu ten správny tvar. A samozrejme kopírovacie sústruhy, ktoré zaisťujú rýchlosť a aj potrebnú unifikáciu výroby.

Nie všetky stroje sú však stále v pohybe. Priebežne treba vykonávať aj opravy. Prakticky neprejde týždeň, aby nebolo treba niečo opravovať – ale tak to už vo výrobe chodí.

Koľko ľudí treba na zásobovanie Slovenska rúčkami?

Okrem dvoch zamestnancov a občasného brigádnika aktuálne vystačíme sami. Samozrejme, s účtovníctvom pomáha externá účtovníčka – najmä odvtedy, ako sme zmenili živnosť na s.r.o.

A aký je váš sortiment?

Sme schopní vyrobiť akúkoľvek rúčku na sekeru, motyku, kladivo, kosu či lopatu. Ale vždy len v stanovených formách, dĺžkach. Hoci dodávame rôzne dĺžky rúčok, malú zákazkovú výrobu neprevádzkujeme. Preto si napríklad niekto extra vysoký nemôže objednať kosisko špeciálnej dĺžky. Vyplýva to jednak z nastavenia strojov, ale prvým obmedzením je už dĺžka napílených fošní. Čiže na jedno extra kosisko by sme museli napíliť extra dlhé fošne a z nich by bolo pre jedno kosisko príliš veľa odpadu.

Apropo, keď sme pri kosiskách. Na výrobu rúčok na kosiská mám vlastné „know-how“ a k ich výrobe nikoho nepustím. Na rozdiel od rúčok od iných výrobcov sa nelámu.

Vyrábate len rúčky?

Nie, sortiment sme postupne rozšírili aj o hotové výrobky – napríklad motyky s kovanými hlavicami. Tie sú vyrobené z kvalitného materiálu a rozdiel medzi kovanou a obyčajnou zváranou motykou pozná každý, kto sa trochu vyzná v metalurgii – alebo len pár krát kopal zemiaky. :-). Občas sa síce medzi nimi objaví kus, ktorý nie je najlepšie dielensky spracovaný, ale stále sú tým lepším, čo sa medzi týmto pracovným náradím u nás dá zohnať.

Ktorý výrobok na trhu, by ste pochválili?

Ako strojár musím pochváliť napríklad sekery Extol. Sú vyrobené z dobrého materiálu a aj ich opracovanie je obstojné.

Ako sa Vám darí v tomto krízovom roku?

Tento rok koronavírus úplne pomotal viaceré odvetvia. Výroba rúčok nie je výnimkou. Napríklad už v polovici júna sme vyrobili toľko rúčok na motyky, ako v roku 2019 za celý rok. Že by ďalší malý dôkaz toho, že Slováci začali znova objavovať vlastné záhradky a nespoliehajú sa na dodávky zeleniny a ovocia zo zahraničia?

Ako sa vám spolupracuje s KINEKUSOM?

Pre veľkoobchod KINEKUS v súčasnosti dodávame 45 percent našej výroby, čo už samé o sebe svedčí o kvalite obchodných vzťahov. Pre franšízistov, ktorí podnikajú pod značkou KINEKUS sú to ďalšie percentá. Spolupráca so spoločnosťou KINEKUS, nielen obojstranne slušná, ale aj postavená na dlhodobých vzťahoch. Keď sme v roku 1992 začali s podnikaním, bol pán Súkeník jedným z našich prvých odberateľov. V rozbehu firmy nám to veľmi pomohlo. A zostal našim odberateľom doteraz – čo azda tiež svedčí o kvalite našej výroby.

Keď práca s núdznými obohacuje

S Vladimírom Maslákom, zakladateľom a štatutárom občianskeho združenia Dobrý Pastier z Kláštora pod Znievom sme sa stretli trochu netradične, ale predsa úplne typicky. Nevítal nás na prahu prastarej prepozitúry a hodnoverného miesta pri kostole Panny Márie v Kláštore pod Znievom, ale v blízkej horskej dedinke Vrúcko, kde riešil posledné prípravy pred oficiálnym otvorením ďalšieho domu sociálnych služieb v správe tohto občianskeho združenia. Bude sa volať Dom sv. Margity Uhorskej – podľa svätice, ktorá sa venovala službe chudobným a podľa legendy sa narodila na Znievskom hrade. Aj keď počas rozhovoru musel neustále riešiť neodkladné záležitosti, boli sme vďační za čas, ktorý nám venoval, aby sme toto dielo mohli predstaviť čitateľom K-magazínu.

Aká bola vaša cesta ku kňazskému povolaniu?

Ku kňazstvu som sa dostal cez ťažké životné okamihy, zdravotné problémy, ale aj vďaka ôsmim rokom práce na družstve v oravskej dedinke Suchá Hora, odkiaľ pochádzam. Videl som tam život v jeho realite. A samozrejme, veľkú zásluhu majú aj moji spolubratia, ktorí sa pripravovali na kňazstvo so mnou. Navzájom sme sa povzbudzovali a motivovali. Spoločenstvo je v živote človeka dôležitá vec. U mňa bola cesta ku kňazstvu náročnejšia aj preto, že som nemal maturitnú skúšku. Keď som ju absolvoval, povedal som si: „Teraz ma už nezastaví nič.“ (úsmev)

Ste jediný kňaz, ktorý sa venuje odkázaným?

Nie, ani zďaleka. Je darom božej Prozreteľnosti, že na Slovensku v súčasnosti pôsobí viacero katolíckych kňazov, ktorí sa venujú núdznym. Spomeniem napríklad Petra Gombitu z Oázy v Košiciach, Maroša Kufu z Inštitútu Krista Velkňaza v Žakovciach, Braňa Tupého z Komunity Kráľovnej Pokoja, Marián Vivodík z Útulku u sv. Františka v Jaslovských Bohuniciach, Norbert Ďurdík z OZ Martinus a mnohí ďalší. Svoje charitatívne organizácie majú samozrejme aj iné denominácie.

Ako sa diecézny kňaz dostane k takejto forme pastorácie?

Úplne nenápadne. Jedného dňa, bolo to 27. septembra, na sviatok sv. Vincenta de Paul (francúzsky kňaz, ktorý sa venoval okrem iného charitatívnym dielam) som si ráno pripravoval o ňom kázeň. V tom čase som pôsobil vo farnosti Koš. Potom som v blízkej Prievidzi na lavičke videl ležať človeka – bol opitý, mal zápal pľúc a zlomenú ruku. Nepomohol som mu. Ale večer som nemohol zaspáť. Svedomie mi hovorilo: „Vlado, vieš pekne kázať o sv. Vincentovi...“ Obliekol som sa, šiel som do Prievidze. Ten človek tam stále bol. Sadol som si k nemu, porozprával som sa s ním, potom som ho zobral do nemocnice v Bojniciach. Tam mu ošetrili zlomenú ruku, na pohotovosti v Prievidzi dostal lieky proti zápalu pľúc. Zobral som ho k sebe na faru. Ten človek je u nás dodnes, je to chemik, ktorý sa venuje reštaurovaniu.

Ako sa Dobrý pastier dostal do Kláštora pod Znievom?

Postupne som mal na fare v Koši ďalších 10 chlapov. Keď prišiel do farnosti otec biskup Rudolf Baláž, pýtal sa, kto to je. Keď som mu vysvetlil situáciu, povedal pamätnú vetu: „Vy sa tu tlačíte a pod Znievom máme prázdny celý kláštor.“

V roku 2008 sme sa teda presťahovali do Kláštora pod Znievom. Tu som našiel svoj zmysel života. Po roku sme mali z biskupského úradu vizitáciu a jej výsledkom bolo 10 bodov, medzi inými aj založenie občianskeho združenia.

Takže som vlastne urobil len to, čo mi ponúkol a po vizitácii aj žiadal otec biskup.

Je to jediné zariadenie Dobrého Pastiera?

Dnes už nie. Spravujeme 14 domov – sú medzi nimi útulky, domovy na polceste, zariadenia pre seniorov aj zariadenia opatrovateľskej služby. Sú tu ľudia z detských domovov, navrátilci z výkonu trestu, ľudia z ulice a aj niekoľko rodín a manželov.

Čím je táto pastorácia iná?

Práca s núdznými obohacuje. Prináša dobrý pocit, zásluhy pre večnosť a dáva životu zmysel. Je to aj istá forma závislosti. Kto to vyskúša, už nechce robiť nič iné. Je to sila – pocit, že môžeš pomôcť. Samozrejme, tým nechcem vôbec povedať, že iné práce nie sú zmysluplné.

---

*Práca je dôležitá
v živote každého človeka.
Pomáha nadobúdať pracovné
návyky, ale aj zabudnúť
na problémy a starosti.
Ktosi raz povedal: „Viac
ako tabletky nám pomáha
zmysluplná práca.“*

Ako prebieha denný program v zariadení?

Náš program má 800 rokov – žijeme v niekdajšom premonštrátskom kláštore a riadime sa heslom „ora et labora“ (modli sa a pracuj). Ľudia sa tu toľké roky modlili a pracovali, že nechceme nič iné, len pokračovať. Začíname deň veľmi zavčasu. Prvé svetlo sa rozsvieti už o pol štvrtej ráno. Treba totiž uvariť 300 litrov vody na rannú kávu. (smiech) Tá sa podáva ráno o šiestej. O pol siedmej nasleduje spoločná modlitba, raňajky, práca. O dvanástej znova spoločný ruženec a potom práca do pol piatej. O šiestej večer sa slúži svätá omša a po nej je večerný program. Od desiatej večer je nočný klud.

Vaším špecifikom je terapia prácou. Ako funguje?

Práca je dôležitá v živote každého človeka. Pomáha nadobúdať pracovné návyky, ale aj zabudnúť na problémy a starosti. Človek pri práci nadobúda nové zručnosti a získava dôležité pocity – pocit z dobre vykonanej práce a pocit vlastnej užitočnosti. Ktosi raz povedal: „Viac ako tabletky nám pomáha zmysluplná práca.“

Koľko ľudí sa momentálne nachádza v zariadení?

Aktuálne sa staráme o 600 klientov. Stará sa o nich asi stovka zamestnancov – medzi nimi sú aj bývalí klienti. Pomáhajú nám aj rehoľné sestry sv. Vincenta, sestry satmárky a sestry Božského Vykupiteľa (vykupiteľky).

Aké sú Vaše plány do budúcnosti?

Moje plány do budúcnosti paradoxne urýchlila epidémia koronavírusu. Mojou veľkou túžbou bolo postaviť zariadenie, v ktorom by sme dôstojne doopatrovali každého človeka, ktorý má vážnu chorobu v konečnej fáze. Kúpili sme 20 rokov rozostavané zariadenie vo Vrúcku a upravili sme ho na tento účel, hoci pôvodne malo slúžiť iným – a nie práve svätým účelom. Koronavírus uvoľnil veľa pracovných síl tak z nášho zariadenia, ako aj zo stavebných firiem, takže práce sa nesmierne urýchlili.

Naším cieľom je, aby ľudia žili aj dožívali pozemský život v dôstojnom prostredí a kde sa o nich postarajú ľudia, ktorí im posledné chvíle na zemi umožnia prežiť čo najlepšie.

Ako môžu ľudia dobrej vôle pomôcť Dobrému Pastierovi?

Prichádzajú k nám aj dobrovoľníci a birmovanci, ktorí sa osobne venujú klientom v zariadení pre seniorov. Dostávame hmotnú pomoc v podobe šatstva a hygienických potrieb od farností – najmä v čase Vianoc a Veľkej noci.

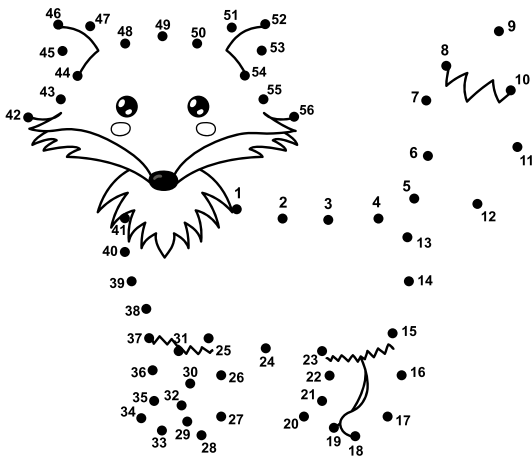
Prichádzajú k nám aj kresťanskí podnikatelia, ktorí majú pre nás vždy šlachetné a otvorené srdce, ochotné pomôcť vo všetkom, čo potrebujeme.

Za všetky formy pomoci chcem aj na tomto mieste všetkým darcom poďakovať.

1. Nájdi 7 rozdielov.

2. Pospájaj bodky od najmenšieho čísla po najväčšie a zisti, aké zvieratko sa ukrýva na obrázku.

3. Ktorá cestička vedie k vyliahnutému mláďatku?

4. Prirad' postavičky k správnym tieňom.

Ďalšie historické pamiatky V MALÝCH KARPATOCH

PLAVEČSKÝ HRAD (foto: Wikimedia, Henrich Šalamon)

V predchádzajúcom dieli našej *turistickej poradne sme sa venovali najmä zrúcaninám v okolí Bratislavy. V tomto vydaní sa posunieme o čosi ďalej na sever a pozrieme sa na ďalšie historické pamiatky, ktoré zdobia prírodné scenérie v Malých Karpatoch. Okrem zrúcanín hradov sa budeme venovať aj ďalším pamiatkam, pretože by ich bolo škoda neopísať a ešte väčšia škoda pri potulkách obísť.*

1 PLAVEČ (PLAVEČSKÝ HRAD)

Plavci (alebo Polovci či Kumáni) boli stredovekí kočovníci, ktorí do Uhorska ušli pred mongolskou hrozbou a ich príchod bol aj príčinou mongolského vpádu. Neskôr ich panovníci usádzali na hraniciach ako strážcov (a možno ich posúvali na okraje územia zároveň preto, aby nerobili problémy niekde v strede krajiny a boli radšej tam, kde sa prípadné problémy s miestnymi ľahšie zamedú – a v prípade nepriateľského nájazdu ich nebude až taká škoda). Názov Plaveckého hradu teda pochádza od etnickej príslušnosti posádky, ktorá tu sídlila, nie od toho, že domáci vedeli dobre plávať. Hrad, resp. už len jeho ruína dominuje okoliu a je ho vidieť už z výšky. Podobne, ako ďalšie hrady v okolí, aj on vznikol v 13. storočí, kedy sa postavila prvá veža a palác. Neskôr pribúdali ďalšie línie opevnenia, pričom západná delová bašta je priam ikonická. Hradná ruína sa postupne obnovuje od roku 2014 a po šiestich rokoch je vidieť solídny postup.

Na hrad sa dá najpohodľnejšie dostať z obce Plavecké Podhradie po modrej značke. Je treba pripraviť sa na stúpanie, ale to je krátke. Cesta sa dá ešte skrátiť zaparkovaním hneď na okraji lesa.

2 POHANSKÁ

Plavečský hrad stojí na masíve vrchu Pohanská. Ten bol osídlený už v praveku. Rozkvet však prišiel až v druhom a prvom storočí pred Kristom, keď sa na Pohanskej usadili Kelti (Galovia). Boli to bojovníci, ktorí ako jedni z mála národov pokorili mocný Rím tak, že podľa povestí sa ubránil len Kapitól. V očiach vtedajšieho sveta to boli hroziví barbari a list sv. Pavla Galaťanom je asi jediným pekným slovom, čo o nich v staroveku padlo. Okrem vojenstva to však boli zruční remeselníci – ako prví na našom území používali vo veľkom železo a od ich čias sa mnoho ručných nástrojov nezmenilo až dodnes. Hrnčiarsky kruh je tiež ich vynálezom – od čias Keltov až do 19. storočia sa keramika vyrábala len na ňom – tvary a materiály sa menili, kruh zostal. Jednou z ich charakteristických črt bolo budovanie prvých miest na našom území. Odborne sa tieto mestá nazývajú oppidá a typické je pre ne to, že Kelti si ich budovali na vyvýšených polohách, aby boli dobre brániteľné. Na vrchu Pohanská sa rozprestiera oppidum s plochou 38 hektárov, opevnené dvojitém valom a ešte dodatočne opevnenou akropolou. Prístup k nemu je po tej istej modrej značke z Plaveckého Podhradia, pričom na vrchol Pohanskej je potrebné za hradom odbočiť doprava prudko do kopca. Pohanská ako celok je vyhlásená za národnú prírodnú rezerváciu. Okrem sucho a teplomilnej flóry a fauny sa tu nachádzajú krasové útvary

a jaskyne. Pre obdivovateľov krasu je zriadený náučný chodník medzi Plaveckým Podhradím a Plaveckým Mikulášom.

3 KATARÍNKA

Za ďalšou zaujímavou historickou pamiatkou Malých Karpát sa teraz preniesieme na opačnú – východnú – stranu pohoria za obec Naháč. Tam sa nachádza spustnutý františkánsky kláštor a kostol sv. Kataríny Alexandrijskej – odtiaľ pochádza názov Katarínka. Súčasnú múru kostola pochádzajú zo 17. storočia, ale pred ním na mieste stála gotická kaplnka. Podľa legendy tu žil ako pustovník Ján Apponyi. Priezvisko známcom histórie naznačí, že bol zo šľachtického rodu. Jemu sa (podobne ako predtým inému obyvateľovi blízkych Dechtíc) zjavovala Katarína Alexandrijská na mieste, ktoré je dnes vo svätyni kostola. Kláštor františkánov, ktorý na tomto mieste vznikol v roku 1618, bol významným pútnickým miestom. V roku 1786 bol kláštor s mnohými ďalšími zrušený dekrétom cisára Jozefa II. Miesto, na ktorom leží, bolo a je mimo ciest a turistických trás, preto ticho v lesoch 20 kilometrov od Trnavy pôsobí na človeka upokojujúco aj dnes. Zvlášť, keď zo živého pútnického miesta zostala len romantická ruína. O jej záchranu, výskum a opravy sa už roky stará občianske združenie Katarínka spolu so Združením kresťanských spoločenstiev mládeže. Katarínka sa nachádza v prírodnej rezervácii, preto ak sa k nej pokúsite dostať autom, nechajte ho pod lesom na parkovisku (v navigáciách ako Katarínka – parkovisko). Pre peších je najkratší prístup po modrej značke z obce Naháč (asi 40 minút) alebo z obce Dechtice či Dobrej Vody za hodinu a 20 minút po žltej resp. modrej značke.

Recept na lepšiu imunitu

Kvasená kapusta v súdke – VITAMÍNOVÁ BOMBA ZO SÚDKA

Na 50 kg kapusty
potrebujeme:

- 1,5 kg cibule
- 800 g soli
- 10 bobkových listov
- malú hrst rasce
- niekoľko jablík

Na 50 kg kapusty je vhodný
40 l keramický súdok.

Postup:

Kameninový súdok je potrebné dobre
umýť a vypláchnuť octom.

Nastrúhanú kapustu a cibuľu nakrájanú na kolieska spolu dobre premiešame a necháme 15 minút postáť. V miske pomiešame soľ, rascu a bobkové listy. Nakladáme kapustu po vrstvách, každú vrstvu zasypávame zmesou soli. Vrstvy je potrebné poriadne utlačiť, aby sa vytlačil všetok vzduch. Kapusta je správne utlačená vtedy, keď púšťa šťavu a začne vytvárať penu. Do kapusty naložíme aj zopár jablík. Kapustu treba natlačiť tak, aby bola zakrytá vrstvou šťavy. Nadbytočnú šťa-

vu odoberieme. Na kapustu uložíme doštičky, ktoré zaťažíme. Do žliabku keramickej nádoby nalejeme vodu a prikryjeme. Takto naloženú kapustu necháme v teple nakysnúť. Keď kapusta prestane bublať, je vykysnutá. Uložíme ju do chladu. Nezabudnite, že kapusta musí byť stále zakrytá vodou, preto ju treba dolievať. Pri nakladaní kapusty je možné do suda postupne vložiť niekoľko celých malých hlávok kapusty, ktoré počas kysnutia zmäknú. Tieto hlávky môžete použiť na plnené kapustné listy, ktoré takto výborne chutia.

- vitamín C
- vitamín B
- vitamín E
- draslík
- železo
- horčík
- zinok
- selén
- vápnik

Sud na kapustu

keramický, hnedá
farba,
2 ušká, veko

10581102 10 l

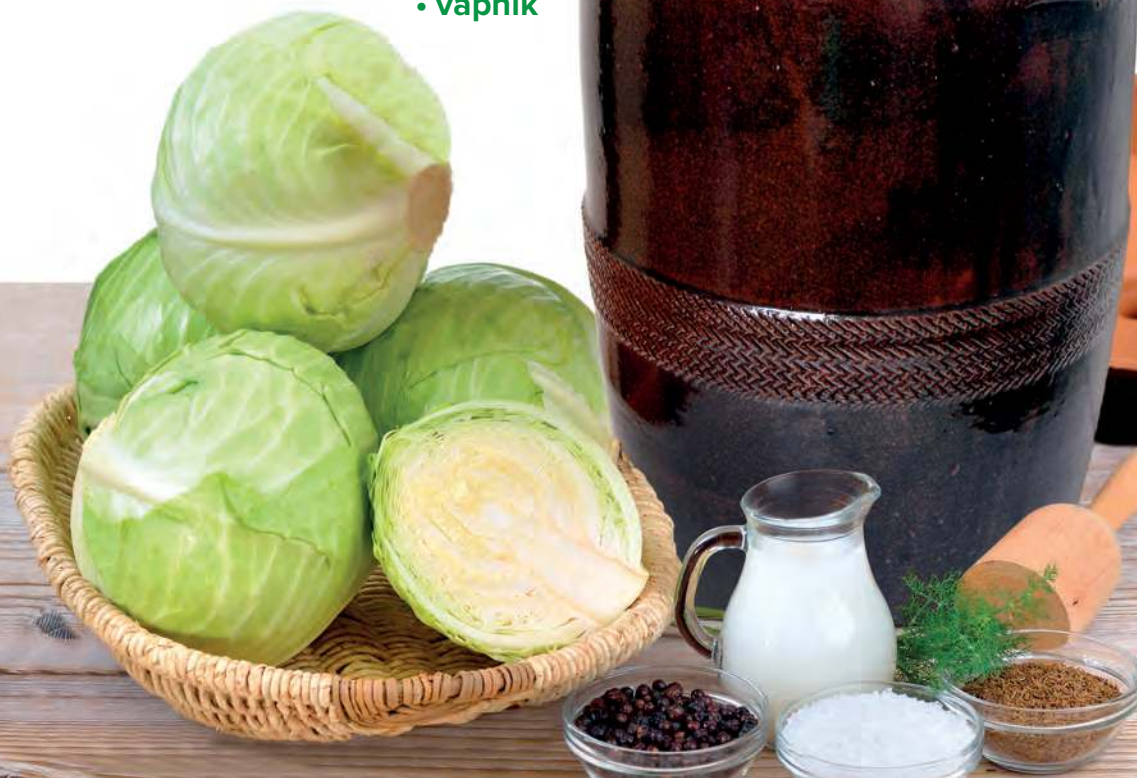
24⁹⁰ €

10581272 27 l

37⁹⁰ €

10581402 40 l

44⁹⁰ €

VEDELI STE ŽE?

Do Európy sa kyslá kapusta dostala z Číny, kde jej zázračné účinky na zdravie poznali už pred 2000 rokmi. Niekoľko storočí rastie v našich záhradách, takmer nič nás nestojí a výsledkom jej spracovania je prírodný liek, ktorý výborne chutí. Kvasením cukrov vzniká kyselina mliečna, ktorá dodáva kapuste typickú kyslú chuť. Mliečnym kvasením kapusty získame zimmú zásobu vitamínového koktailu. Dôležité je pri kvasení použiť zimmú kapustu, pretože iba tak nám vydrží do ďalšej úrody.

1 Vandlík

plastový oválny lavór, objem 30 l, rozmery 60x46x22 cm, s dvoma ušami, mix 4 farieb (oranžová, žltá, zelená, fialová)

8801045

6⁴⁹ €

2 Rezačka na kapustu

kovová, kruhová, ø 28 cm, 5 nožov, upínanie na stôl, hrúbka rezu je závislá od sily pritlačenia kapusty na rezný nôž

1960100

55 €

3 Nádoba na kvas

plastová, objem 50 l, hrdlo ø 20 cm

308953501

19⁹⁰ €

4 Ťažtko do suda

keramické, s otvormi, hmotnosť a rozmery rôzne podľa veľkosti suda

10589520	na 5 l sud	4,90 €
10589531	na 10 l sud	4,90 €
10589521	na 17,20 27 l sud	6,90 €
10589522	na 30, 40 l sud	7,90 €

5 Dosky do suda

bukové drevo, priemer 20 cm, 3 dlely, do suda na kapustu

3030176

4⁹⁰ €

6 Rezačka na kapustu

z kvalitného bukového dreva, rozmery 95x25 cm, 4 nože, skutočne veľká rezačka

30226160

18⁹⁰ €

7 Strúhadlo

plastové, 3 oceľové nože, rozmery 38x17 cm, rôzne farby

1141506

5⁷⁰ €

8 Rezačka na kapustu

z kvalitného bukového dreva, rozmery 55x19 cm, 3 nože

30226182

11⁹⁰ €

TEŠÍME SA NA VÁS V NAŠICH PREDAJNIACH A V ĎALŠÍCH STOVKÁCH PREDAJNÍ, KTORÉ ZÁSObUJE VEĽKOObCHOD KINEKUS

BRATISLAVA 2X • NITRA • PÚCHOV • TRENČÍN • PRIEVIDZA • ŽILINA • MARTIN • RUŽOMBEROK • POPRAD • PREŠOV • KOŠICE • ŠUMPERK (CZ)

UPOZORNENIE: Dostupnosť niektorých tovarov u jednotlivých predajcov môže byť na objednávku.

Uvedené ceny sú koncové vrátane 20% DPH a sú garantované počas akcie v trvaní od 14. 9. – 10. 10. 2020 alebo do vypredania skládových zásob. Zmena cien vyhradená. Použitie obrázkov môžu mať ilustračný charakter. Dekorácie nie sú súčasťou výrobku. Prečítanuté ceny sú bežné ceny u iných predajcov. Ceny v predajni ŠUMPERK (CZ) sa môžu vzhľadom na prepočet lírií. Za tlačové chyby predajca nezodpovedá. Tovar do tejto akcie zabezpečuje KINEKUS Veľkoobchod. Ak ste nedostali niektorý z akčných tovarov u predajcov, dajte nám to, prosím, vedieť – vojs@kinekus.sk alebo 041/555 55 09.

 <p>Zber úrody je zrkadlom ... (dokončenie v tajničke).</p>				1 500 (rim.)	sprav	charakter	oblievali vriacou vodou		neporiadok (hovor.)	Early Learning Action Alliance	rehoľa	trojprstý stepný pštros		
				meno pre kocúra					berie, po cesky					
				pandúr					poolamuj predsieň					
				mládež (zastar.)										
				olovo (zn.)			slovná pomoc						odmerná rúrka	vyjas- ňoval (zried.)
				poskytne			zaručo- val sa							
alien, geist	syntetická látko	komuni- kácia	preurozka Ludolfovo číslo		casu chotára (histor.)				pikojoule (zn.) duša, po nem.					
osobný počítač			zanik horúčava		bolest čeluste znova									
polihuje				jazyky časť tváre				elektrická požiarna signalizácia (skr.) čistidlo na vane	severské zvierá					
možno			rodina (pren.) egyptský boh Slnka				votrelec, po angl. moderne (slang.)							
1														
robte zátarasu						nadišiel								

Prípravil: Slovenský zväz hádankárov a krížovkárov. www.szhk.sk

Autor: J. Farkaš

SPRÁVNE ZNENIE TAJNIČKY Z MINULÉHO ČÍSLA (LETO 2020)

Správne znenie tajničky pošlite do 31.10. 2020 emailom na adresu knagazin@kinekus.sk alebo poštou na adresu **KiNEKUS, s.r.o., Rosinská cesta 13, 010 08 Žilina.** **Päť úspešných riešiteľov bude odmenených hodnotnými cenami.**

Leto v záhrade je obdobím = „NIELEN PRÁCE ALE AJ ROZMANITÝCH VŔNÍ“
Spomedzi všetkých úspešných riešiteľov sa šťastie usmialo na týchto výhercov:

- p. Stanislava Luhová kovový lampáš
- p. Peter Raiľstein rádiové kliešte
- p. Marta Špačková panvica Magnat ø20cm
- p. Lýdia Miháliková lampáš na sviečku
- p. Marta Cviková nerezové nožnice na hydinu

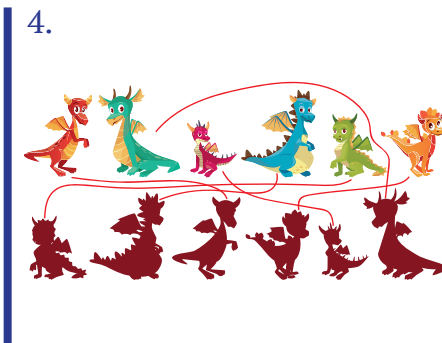
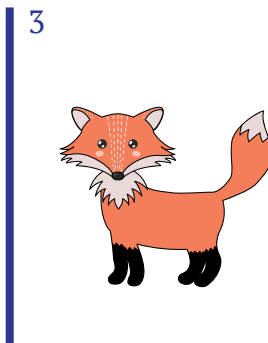
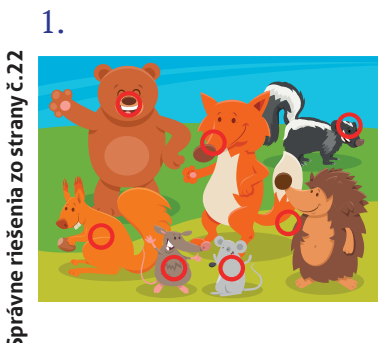
GRATULUJEME!

Vtipy:

„Jeane, pohár vody, prosím.“ „Nech sa páči, pane.“ „Ďakujem, Jeane. Jeane, ďalší pohár vody, prosím.“ „Nech sa páči, pane.“ „Ďakujem, Jeane. Jeane, ešte jeden pohár vody, prosím.“ „Nech sa páči, pane.“ „Ďakujem, Jeane. Jeane?“ „Áno, pane.“ „Zavolaj hasičov. Toto sami neuhasíme.“

„Kúpil som ti niečo na krk, drahá.“ hovorí Škót svojej žene.
„Náhrdelník?“ teší sa manželka.
„Nie.“
„Zlatú retiazku?“
„Nie.“
„A čo je to teda?“ vyzvedá žena.
„Mydlo, drahá!“ vraví Škót.

Správne riešenia zo strany č.22

Stojan na rezanie dreva

oceľový rám, rozmery (vxšxd) 119x38x101 cm, na drevo do priemeru 20 cm

25699991

**PRAKTICKÝ
STOJAN NA DREVO**

54⁹⁰ €

Krycia plachta PROKIN

polyetylénová, hustota 140 g/m², laminovaná plachtovina, oká na uchytenie, modrá a zo zadnej strany strieborná

PROKIN

VYSOKÁ KVALITA A PEVNOSŤ

- Zosilnené okraje
- Tepelne zažehlené okraje
- Hliníkové oká po obvode každých meter

**ABY BOLO
DREVO V SUCHU**

15905104 4x5 m **15,90 €**

15905106 5x6 m **22,90 €**

Krycia plachta

zakrývacia, na obvode upínacie oká, biela, priesvitná, hustota 120 g/m²

708601055 2x3 m **5,90 €**

708601058 4x5 m **19,90 €**

Motorová píla RPCS5040

výkon 2,1 kW, dĺžka lišty 40 cm, hmotnosť 5,4 kg

252511

PRÁCA PÔJDE AKO PO MASLE

Účinný antivibračný systém AVS oddaluje únavu a šetrí vaše kĺby.

Silná, robustná a cenovo veľmi výhodná píla vhodná na všetky bežné práce okolo domu aj záhrady, príprava palivového dreva. Automatické mazanie reťaze znižuje trenie a zvyšuje životnosť reťaze.

119 €

Kálačka

oceľová, hmotnosť 3000 g, sklolaminátová násada

708107002

24⁹⁰ €

Štiepací klin

oceľový, hmotnosť 2 kg, na štiepanie dreva

708107150

8⁹⁰ €

STOP HLODAVCOM

Lepidlo na myši

tuba 150 ml, lepidlo na hľadavce a škodlivý hmyz, odolné voči vode a vlhku, nevysychá, bez jedovatých látok

1056100

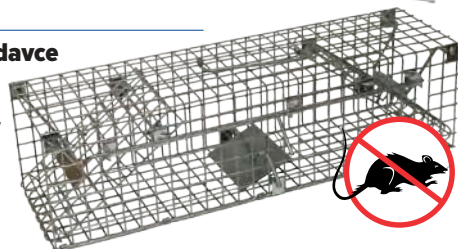
170 €

11 = 11,33 €

Pasca na hlodavce

oceľová klieťka, na odchyt väčších hlodavcov, rozmery 63x16x20 cm

406221093

22⁹⁰ €

Návnada RATIMOR BRODIFACOUM

rodenticíd vo forme mäkkej návnady, hmotnosť 150 g, určený k ničeniu myši a potkanov

105052601

2⁹⁰ €

1 kg = 19,33 €

Návnada RATIMOR BROMADIOLON

rodenticíd vo forme granulovej návnady, hmotnosť 150 g, určený k ničeniu myši a potkanov

105052729

1⁹⁹ €

1 kg = 13,26 €

Lepová pasca Ratimor

vo forme knižky, rozmery 27x19 cm, bez jedovatých látok, s arómou arašidov, určená na kontrolu populácie myši a potkanov

105040643

NAJBEBEPEČNEJŠIA PASCA, KTORÁ VÁM NEPRIŠTÍPNE PRSTY

170 €

CHRÁŇTE SEBA AJ SVOJICH BLÍZKYCH

ZNIČTE baktérie a vírusy

Dezinfekčný gél

alkoholová báza, na ruky, určený na rýchle a bezpečné čistenie, objem 100 ml

240320201

3⁹⁰ €

11 = 39 €

Dezinfekcia STOP VIRUS

objem 500 ml, 75 % etanol, glycerín, voda

240320000

10⁹⁰ €

11 = 21,80 €

Roztok DEZINFEKT 65%

univerzálny dezinfekčný roztok na báze alkoholu, objem 1000 ml

310320201

5⁹⁰ €

**V PONUKE AJ
RÔZNE
KVALITNÉ RÚŠKA
ZA ROZUMNÉ
CENY.**

TEŠÍME SA NA VÁS V NAŠICH PREDAJNIACH A V ĎALŠÍCH STOVKÁCH PREDAJNÍ, KTORÉ ZÁSODUJE VEĽKOBOCHOD KINEKUS BRATISLAVA 2X • NITRA • PÚCHOV • TRENČÍN • PRIEVIDZA • ŽILINA • MARTIN • RUŽOMBEROK • POPRAD • PREŠOV • KOŠICE • ŠUMPERK (CZ)
UPOZORNENIE: Dostupnosť niektorých tovarov u jednotlivých predajcov môže byť na objednávku.

Uvedené ceny sú konečné vrátane 20% DPH a sú garantované počas akcie v trvaní od 14. 9. – 10. 10. 2020 alebo do vyčerpania skladových zásob. Zmena cien vyhradená. Použitie obrázkov môžu mať ilustračný charakter. Dekorácie nie sú súčasťou výrobku. Prečítajte si cenový súhrn v iných predajcoch. Ceny v predajni ŠUMPERK (CZ) sa môžu vzhľadom na prepočet líšiť. Za tlačové chyby predajca nezodpovedá. Tovar do tejto akcie zabezpečuje KINEKUS Veľkoobchod. Ak ste nedostali niektorý z akciových tovarov u predajcov, dajte nám to, prosím, vedieť – vo@kinekus.sk alebo 041/555 55 09.

www.kinekus.sk

NOVINKA

INGCO

NÁRADIE DO TVOJICH RÚK

KiNEKUS
EXKLUZÍVNY DODÁVATEĽ

VÝBORNÝ POMER CENA / VÝKON

Rozhodli sme sa pre vás **EXKLUZÍVNE NA SLOVENSKO DOVIEZŤ** značku INGCO [čítajte INKO].

Chceme dať ľuďom to, čo si najviac žiadajú, **VÝBORNÝ POMER CENA / VÝKON.**

Na väčšine produktov je použitá chrómvanádiová oceľ (CrV). **JE PEVNEJŠIA A TRVÁCNEJŠIA** ako bežné druhy ocele.

Navyše, v ponuke sú aj produkty s označením **INDUSTRIAL, KTORÉ SÚ VYVINUTÉ PRE ZVÝŠENÚ ZÁŤAŽ.**

KiNEKUS

NAVŠTÍVTE NAŠE PREDAJNE ALEBO E-SHOP

BRATISLAVA

NC Vajnoria,
Pri starom letisku 3, 0945 800 322

BRATISLAVA - PETRŽALKA

Fedinova 14, 02/638 11 447, 0918 378 463

NITRA nová predajňa

HomeBox oproti MöbelixU
Bratislavská 35, 0902 900 596

TREŇČÍN

Belá 7575 (oproti OC Laugaricio),
032/640 12 95 - 96

PÚCHOV - K&L TRADE, s.r.o.

Okružná 1746/74 (pri ČS Slovnaft) 042/471 03 03 - 5

PRIEVIDZA

Nábrežná 11, 0907 999 225

ŽILINA

Kamenná 4, 041/777 77 77

MARTIN zmena adresy

Pri TESCO, OC TURIEC, 0907 999 223

RUŽOMBEROK

Bystrická cesta 2159, 044/435 39 10 - 12

POPRAJ - Adesso s.r.o.

Dlhé Hony 5268/9 (OC Kriváň oproti OC MAX)
052/202 22 02

PREŠOV - Adesso s.r.o.

Vihorlatská 1/A (budova Hypernovy), 051/242 00 20

KOŠICE - Adesso s.r.o.

Južná trieda 66, budova ADESSO, 055/789 84 62

e-shop www.kinekus.sk